

INHOUDSOPGAVE

RUNTIME ALS FUNDAMENT	1
1. HET OPSTARTEN VAN DE PROGRAMMA'S	2
2. DE BEDIENINGS-TOETSEN	3
2.1 DE TOETSEN/KNOPPEN OP HET BEWERKINGSSCHERM	5
2.2 DE TOETSEN OP HET INVOERVELD	6
2.3 WANNEER FUNCTIETOETSEN NIET WORDEN AANGEREIKT	7
3. HET OPTIES-MENU VOOR ON-LINE VERWERKING	8
TOT SLOT	12
INDEX A-1	

WELKOM bij de behandeling van de Nederlandstalige

RUNTIME 9.x

voor

Auteursrecht ©:

De Netwerkadviser B.V. gevestigd Ede Gld. (Netherlands)

Niets uit deze uitgave mag worden gedupliceerd zonder schriftelijke toestemming van de auteur en bij toestemming is het slechts toegestaan voor eigen en intern gebruik ten behoeve van de houder van de gebruikslicentie.

Versie: 31-12-2008

RUNTIME ALS FUNDAMENT

INLEIDING TOT RUNTIME

Onze software is geschreven in Magic. Magic is een programmeergereedschap waarmee snel en eenvoudig hoogwaardige programmatuur kan worden ontwikkeld. De ontwikkelde programmatuur krijgt dan een onderbouwprogramma van Magic mee om tot een eenduidige en gebruikersvriendelijke bediening van uw programmatuur te komen. Deze onderbouw heet "RUNTIME".

De runtime is in verschillende uitvoeringen te bestellen, zowel voor zelfstandig als gemeenschappelijk gebruik van programma's en het kan tevens dienst doen als algemeen hoofdmenu; niet alleen voor magic-programma's maar ook voor systeempogrammatuur en andere programma's die op de menu's kunnen worden opgenomen.

1. HET OPSTARTEN VAN DE PROGRAMMA'S

Het opstarten geschiedt als volgt:

Ga op het bureaublad naar de knop START. Kies voor programma's en start het programma van uw keuze op.

Dan wordt uw **naam** gevraagd. Dit kan in bepaalde gevallen een groepsnaam zijn zoals: beheerder, gebruiker, opvragen, etc. Bij het intoetsen van uw naam worden kleine letters automatisch omgezet naar hoofdletters.

Dan wordt het **wachtwoord** gevraagd. Dit hoeft niet altijd van toepassing te zijn. Dat is afhankelijk van het interne beleid voor beveiliging van de gegevens en zoals de afspraken tussen producent van de programmatuur en de opdrachtgever zijn vastgelegd.

Wanneer er geen sprake is van wachtwoordtoepassing dan kunt u gewoon op <enter> drukken.

Wanneer er wel sprake is van wachtwoordtoepassing dan is aan het wachtwoord uw bevoegdheid verbonden waardoor handelingen per naam beperkt kunnen worden. Zo kunnen over verschillende namen diverse bevoegdheden worden vastgelegd die allemaal door de systeembeheerder kunnen worden beperkt en uitgebreid.

Nadat u op <Enter> heeft gedrukt kijkt Magic-runtime of u inderdaad bevoegd bent om van de programmatuur gebruik te maken en in welke mate. Zo kunt u dus meldingen krijgen van onbevoegde handelingen dan wel bepaalde toepassingen die zelfs niet op het scherm te zien zijn.

Zodra u een keuze binnen een programma heeft gemaakt biedt de Magic-runtime u een aantal mogelijkheden met de hierna toegelichte toepassing van de allicht bekende **functietoetsen**, **Ctrl**, **Shift** en **Alt** combinaties.

2. DE BEDIENINGS-TOETSEN

Omdat het binnen Runtime 9.x mogelijk is zelf toetsen te definiëren, kunnen wij onmogelijk alle toetsen verklaren. Wij gaan in dit handboek uit van de toetsen zoals deze standaard worden uitgeleverd.

Op alle Menu's

<Esc>	Einde werkzaamheden en terug naar vorig menu
<F1>	Hulp door middel van scherm informatie
<Alt>	Wisselen tussen programma en menubalk (pulldown).

Op de menubalk zijn in de woorden onderstreepte letters aangegeven. De <ALT>-toets + de onderstreepte letter geeft direct deze keuze.

Op het menu van de werkschermen

Voorafgaande aan de menubalk ziet u de optie vermeld waarin standaard begonnen wordt. Dit staat rechts-onderin op het scherm. Dat kan zijn:

Voegtoe	Toevoegen.
Bekijk	Bekijken van alle records of een keuze hieruit.
ZoekVan	Opvragen van een direct op te geven record.
BrkVan	Opvragen van een direct op te geven reeks van records (de zgn. van ... t/m ... reeks).
Wijzig	Wijzigen van reeds vastgelegde gegevens.

Door indrukken van de functietoetsen bereikt u bij:

<F2>	Afzien van de ingezette toevoeging of invoer.
<F3>	Wissen van een reeds vastgelegde informatierecord.
<F4>	Herhaal de invoer van de informatie uit het vorige record op <u>hetzelfde</u> veld.
<F5>	Haal de mogelijk te kiezen informatie op het scherm (Zoom).
<F10>	Edit/Bewerken van een bestaande inhoud van het veld. Wanneer 1x F10 ingedrukt wordt springt de cursor voor het eerste teken in het veld.

Extra tip:

Wanneer u Zoom <F5> gebruikt, kunt u een deel/of het geheel vooraf invullen en daarna <F5> indrukken. U komt dan direct op de juiste of op de dichtstbijzijnde uit.

Voorbeeld:

-Wanneer u zoomt met <F5> op het woord 'VERKOOP' en wanneer u 'VERK' intypt en daarna op <F5> drukt komt u op de dichtstbijzijnde uit.

Ook de wildcards ? en * worden ondersteund. Een ? voor elke variabele letter en een * voor elke variabele reeks van letters.

2.1 DE TOETSEN/KNOPPEN OP HET BEWERKINGSSCHERM

<↑>	De cursor gaat omhoog door de velden van het record.
<↓>	De cursor gaat omlaag door de velden van het record.
<→>	De cursor gaat een veld naar rechts in het record of wisselt de waarde van een record.
<←>	De cursor gaat een veld naar links in het record of wisselt de waarde van een record.
<Shift>+<Tab>	Werkt als de linker pijltjestoetsen zonder waarde wisselingen.
<Tab>	Werkt als rechter pijltjestoets, echter ook volgend scherm als u op het laatste invoerveld staat.
<Home>	Verplaatst de cursor in het invoerveld naar de eerste positie.
<End>	Verplaatst de cursor in het invoerveld naar de laatste positie.
<PageUp>	De cursor gaat omhoog door de records van het bestand, één voor één.
<PageDown>	De cursor gaat omlaag door de records van het bestand, één voor één.

Verplaatst de cursor naar het eerste record.

Verplaatst de cursor een scherm terug.

Verplaatst de cursor een rij terug.

Verplaatst de cursor een rij verder.

Verplaatst de cursor een scherm verder.

Verplaatst de cursor naar het laatste record.

2.2 DE TOETSEN OP HET INVOERVELD

<F10>	Indien u een veld wilt wijzigen gaat u op het veld staan en drukt op <F10>; vervolgens kunt u in één keer het blauwe gedeelte van het veld wissen met behulp van delete. Het blauwe gedeelte wordt d.m.v. <F10> aangegeven vanaf de cursorpositie tot aan het begin van het veld.
<←> of <→>	Verplaatst de cursor een teken naar rechts of naar links in het veld.
<Backspace>	Wist een teken naar links vanaf de positie van de cursor.
 of <Delete>	Wist een teken naar rechts vanaf de positie van de cursor.
<Ins> of <Insert>	Schakelt overschrijven aan of uit. De melding rechtsonder in de balk verandert in INS voor tussenvoegen en OVR voor overschrijven.
<Home>	Verplaatst de cursor naar het begin van het invoerveld.
<End>	Verplaatst de cursor naar het eind van het invoerveld.
<Ctrl>+<End>	Verplaatst de cursor naar het laatste record.
<Ctrl>+<Home>	Herstelt de ingetypte tekens naar de oude waarde per veld.
<F2>	Herstelt de ingetypte tekens naar de oude waarde per record.
<↓> of <↑>	Legt de wijziging vast en verplaatst de cursor naar volgend of vorig record.
<Tab> of <Shift>+<Tab>	Legt de wijziging vast en verplaatst de cursor naar volgend of vorig invoerveld.
<Enter>	Verplaatst de cursor naar volgende invoerveld of bevestigt keuze.

2.3 WANNEER FUNCTIETOETSEN NIET WORDEN AANGEREIKT

Niet altijd zijn de aanduidingen voor de functietoetsen op het scherm in het zwart te zien. In het geval dat deze grijs zijn kunt u ze niet gebruiken. Het kan soms voorkomen dat op het ene record <F5> wel kan worden gebruikt terwijl dat bij een ander record (en toch op hetzelfde veld) niet mogelijk is. Dit ontstaat dan omdat er met <F5> niets te vinden is. De benodigde informatie is dan niet aanwezig. Dit is echter niet altijd het geval, omdat in de software deze voorziening speciaal moet worden ingebouwd. Niet alle ontwerpers van software vinden deze toepassing even vriendelijk.

3. HET OPTIES-MENU VOOR ON-LINE VERWERKING

Het on-line menu kunnen we gebruiken voor:

- 1) Het wijzigen van records
- 2) Het toevoegen van records
- 3) Het bekijken van records
- 4) Het zoeken/positioneren van de cursor op een bepaald record
- 5) Het bepalen van een gebied (bereik)
- 6) Het wijzigen van een volgordesleutel
- 7) Het sorteren van records (tijdelijke volgordesleutel)

Alle mogelijke opties worden besproken hoewel ze niet altijd allemaal in het optiemenu van een programma hoeven te staan.

1) Het wijzigen van een record:

Indien u een hoeveelheid gegevens (een record) op het beeldscherm heeft kunt u deze gegevens veranderen met behulp van de "Wijzig" optie.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie "Wijzig Records" met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl W>.

Of kies voor:

Verander de gegevens in het (de) veld(en) zoals u dat wilt.

Op het moment dat u klaar bent drukt u op <Esc> en de mutatie is doorgevoerd en opgeslagen.

De veranderingen zijn dan in de computer opgeslagen en als u de volgende keer de gegevens oproept, krijgt u de nieuwe waarden te zien.

Mocht u bezig zijn een veld te veranderen en u bedenkt plotseling dat de oude waarde toch beter was (voordat u op <Enter> drukt) dan kunt u de oude waarde weer herstellen door de <Ctrl> toets ingedrukt te houden en daarna 1 maal op <Home> te drukken. Laat de <Ctrl> toets los en u ziet dat de oude waarde hersteld is. De <Control> toets wordt op het toetsenbord van een computer vaak afgekort tot <Ctrl>.

Ook kunt u indien u voor de optie "Wijzig" heeft gekozen een record verwijderen door op <F3> (Wissen) te kiezen. Er wordt dan om een bevestiging gevraagd of u deze gegevens

wel wilt verwijderen. Antwoord OK indien u dit wilt of antwoord anders met Cancel.

2) Het creëren van een record:

Deze optie hebben we al eerder gebruikt.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Voeg Records toe” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl V>.

Of kies voor:

U kunt een nieuw record invoeren. U kunt meerdere records achter elkaar invoeren met behulp van de pijltjestoetsen.

3) Het bekijken van een record:

Indien u deze optie kiest kunt u alleen de records bekijken en er geen veranderingen in aanbrengen en ook geen nieuwe records aanmaken. Meestal is dit de standaard keuze van de applicatie zodat u eerst moet aangeven dat u iets wilt gaan veranderen.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Opvragen Records” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl O>.

Of kies voor:

4) Het zoeken/positioneren van de cursor op een bepaald record:

Indien u deze optie kiest zal er op uw beeldscherm een soort masker verschijnen waarin u gegevens zet waaraan het record moet voldoen.

Vul een of meer bekende gegevens van het gezochte record in en druk op <Esc>. Het programma zal nu om een bevestiging vragen en daarna dit record opzoeken en als het gevonden is laten zien. Indien het programma het niet kan vinden zal er een foutmelding volgen.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Zoek een Record” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl Z>.

Of kies voor:

Vul op een veld uw zoekgegevens in en druk op <Enter> om meer gegevens in andere velden in te voeren of druk op <Esc> om de zoekactie op te starten. Indien het record met het zoekgegeven bestaat zal de cursor op dat record blijven staan.

Let op: De computer maakt verschil tussen hoofd- en kleine letters: zo zal “De vliegende hollander” niet gelijk zijn aan “de vliegende hollander”. Let er op bij de invoer van uw gegevens dat u steeds hetzelfde doet, bijvoorbeeld bij titels is de eerste letter een hoofdletter.

Hoofdstuk 3 - HET OPTIES-MENU VOOR ON-LINE VERWERKING

Om uw cursor op een veld te zetten waarvan de eerste letter bijvoorbeeld de letter “a” is dient u als zoekgegeven “a*” in te vullen. Het programma zoekt dan alle records op met als eerste letter een a, bijvoorbeeld de woorden as, afwas, aap, enz.

U kunt ook als zoekgegeven bijvoorbeeld “af*” geven. Nu zal het programma alle records zoeken waarvan het gespecificeerde veld met de letters “af” begint; bijvoorbeeld: afwas, aflijnen, enz.

Om verder te zoeken vanaf het gevonden record, kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Zoek door” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl D>.

Of kies voor:

5) Het bepalen van een gebied (Bereik):

Met behulp van deze optie kunnen we het gebied vaststellen welke u op het beeldscherm wilt krijgen (de “van... t/m... optie”). Ook hier krijgt u een soort masker met alle velden welke het record bevat.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Bereik van Records” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl B>.

Of kies voor:

Vul de gegevens in vanaf welk punt het programma de gegevens op het beeldscherm moet zetten. Ook hier geldt dat als u alleen alle records met de beginletter “A” wilt hebben u “A*” op het desbetreffende veld moet zetten. Beëindig de invoer “vanaf” (bijvoorbeeld “A”) met <F8> en geef dan op hetzelfde veld het gegeven voor “t/m...” (bijvoorbeeld “G”) in en beëindig die invoer met <Esc> waarna de zoekopdracht begint. U zult de gegevens op uw beeldscherm zien en dan net zover vooruit kunnen bladeren tot het moment van de ingave “t/m...” gekomen is. Indien u na <F8> te hebben ingedrukt de ingave “vanaf...” wilt verbeteren dan kunt u op <F7> drukken om deze opnieuw in te voeren. Wanneer u een foutieve waarde hebt ingegeven dan kunt u op <F3> drukken om daarna de waarde opnieuw in te geven.

Indien u een eenmaal gekozen veld niet meer wil laten meedoen in het masker moet u hier een “*” zetten. Dit is wat anders dan dat u alle karakters van dit gekozen veld verwijdert met behulp van de toetsen of <Backspace>. Indien u dit doet dan ziet het programma dit als spaties en zal de gekozen Bereik als spaties zien en er waarschijnlijk geen record vinden dat spaties bevat.

6) Het wijzigen van de volgorde op een vastgelegde sleutel:

Met behulp van deze optie kunt u de gegevensvolgorde wijzigen op een andere VASTGELEGDE (volgorde)sleutel.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie “Sleutel veranderen” met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl S>.

Of kies voor:

Nadat u deze optie uit het optiemenu gekozen hebt, beweegt u de cursor naar de desbetreffende sleutel waarop het programma de volgorde **gedurende de werktijd van het programma** moet aanhouden. Indien u wel deze functietoetsen heeft gekozen maar toch niet wilt sorteren, dan kiest u voor Annuleer of <F2>. Druk na uw keuze op <Enter> en het programma zal de gegevens op de gewenste volgorde op het beeldscherm zetten.

7) Het sorteren van records:

Veel flexibeler maar ook veel trager is de optie "Sorteren". U kunt nu zelf vastleggen op welk willekeurig veld de vastgelegde gegevens gesorteerd moeten worden, naar hoeveel karakters gekeken moet worden (bijv. de eerste tien karakters) en of u de velden in oplopende A(scending) of aflopende D(escending) volgorde wilt hebben.

In de praktijk werkt het als volgt: Kies deze optie.

Kies het optiemenu met <Alt O>, zet de cursor op de optie "Sorteer records" met de pijltjes en geef <Enter>, of druk op <Ctrl R>.

Of kies voor:

Druk op <Ctrl F4> (Voeg regel toe) om een definitie-regel te maken. Zoek met <F5> in de lijst rechts naast de cursor op welk veld het programma moet sorteren. Toets nu <Enter> en het programma neemt de naam mee of u toetst de letter van dat veld in; dus niet de naam van dat veld. Het programma vult ook zelf de naam van dat veld in.

Vermeld op hoeveel karakters er gesorteerd moet worden en of het sorteren in oplopende (A) of aflopende (D) volgorde moet gebeuren. Druk op <Esc> en het programma zal de records naar wens gesorteerd op het scherm weergeven.

U kunt ook meerdere gortercriteria meegeven. Kies na de eerste regel weer de optie <Ctrl F4> en volg dezelfde procedure.

Dit lijkt misschien moeilijk maar hetzelfde doen we bij het opzoeken van een telefoonnummer in een telefoonboek; eerst zoeken we op achternaam en indien we meerdere dezelfde achternamen hebben gaan we sorteren op de naam van de straat.

Druk na de invoer op <Esc> en het programma zal een perfect gesorteerde lijst laten zien.

TOT SLOT

Zoals u merkt is er een uitgebreide voorziening in de samenwerking tussen Magic-runtime en de Magic-programmatuur. Maak daar veelvuldig gebruik van want het bespaart veel tijd en geeft nieuwe mogelijkheden die tot voor kort nog niet binnen uw bereik lagen.

*** VEEL SUCCES ***

INDEX

bekijken	3, 8, 9
bepalen van een gebied	8, 10
bereik	8, 10, 12
creëren	9
delete	6
functietoetsen	2, 3, 7
home	5, 6, 8
opvragen	3, 9
sorteren van records	8, 11
wachtwoord	2
wijzigen	3, 6, 8, 10, 11
zoeken	8-10, 11
zoom <F5>	4